

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра містобудування та архітектури**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____Анатолій МАРТИНЕНКО

«__» _____ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА (ОБМІРЮВАЛЬНА)

(назва практики)

підготовки _____ **бакалавра** _____
(назва ступеня вищої освіти)

освітньої програми _____ **Архітектура та містобудування** _____
(назва освітньої програми)

спеціальності _____ **191 Архітектура та містобудування** _____
(код і назва спеціальності)

**Полтава
2023 рік**

Робоча програма з навчальної практики (обмірювальної) для здобувачів вищої освіти спеціальності 191 «Архітектура та містобудування».

Складена відповідно до освітньої програми «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2022 року.

Розробник: І. А. Лугова, старша викладачка кафедри містобудування та архітектури

Погоджено

Гарант освітньої програми _____ В.М. Вадімов

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри містобудування та архітектури

Протокол від «28» серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри містобудування та архітектури _____

«28» серпня 2023 року

Схвалено навчально-методичною комісією навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою

Протокол від « 28 » серпня 2023 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІ архітектури, будівництва та землеустрою
_____ (В. А. Кириченко)

« » _____ 2023 року

1. Опис навчальної практики (обмірювальної)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика практики
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань	обов'язкова
Загальна кількість годин – 90	<u>19 Архітектура та будівництво</u>	
	Спеціальність <u>191 Архітектура та містобудування</u>	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		2-й
		Самостійна робота
		90 год.
		Вид контролю:
диференційований залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0/90

2. Мета та завдання навчальної практики (обмірювальної)

Мета: надання студентам знань про обміри архітектурних об'єктів і отримання практичних навичок виконання обмірів архітектурних об'єктів шляхом закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих у процесі вивчення основ архітектурного проектування.

Проходження навчальної практики (обмірювальної) спрямоване на формування таких загальних компетентностей:

СК10. Здатність до участі в підготовці архітектурно-планувальних завдань на проектування, в організації розробки архітектурно-містобудівних, архітектурно-середовищних і ландшафтних проєктів.

СК11. Здатність до ефективної роботи в колективі, а також до співпраці з клієнтами, постачальниками, іншими партнерами та громадськістю при розробленні, узгодженні і публічному обговоренні архітектурних проєктів.

СК15. Здатність до здійснення комп'ютерного моделювання, візуалізації, макетування і підготовки наочних ілюстративних матеріалів до архітектурно-містобудівних проєктів.

Завдання навчальної практики (обмірювальної) вироблення у студентів умінь виконання ортогональних малюнків, в-крів, на яких розміщуються розміри, отримані у процесі обмірів; виконання безпосередньо обмірів архітектурних об'єктів, користуючись відповідними приладами, інструментами та приладдям; на основі крив виконання обмірних креслень; проведення елементарних пошукових робіт при складанні історичних довідок про об'єкт.

3. Передумови для проходження навчальної практики (обмірювальної)

Передумовами для проходження навчальної практики (обмірювальної) є вивчення дисципліни «Рисунок», «Вища математика», а також базова підготовка здобувачів вищої освіти основам композиції, рисунку, креслення та живопису які отримані під час навчання у художній школі, студії, у профільних навчальних закладах.

4. Очікувані результати навчальної практики (обмірювальної)

Очікувані програмні результати навчання, на формування яких спрямована навчальна практика (обмірювальна) такі:

ПР18. Знати особливості участі в архітектурно-містобудівному конкурсному проектуванні.

5. Засоби діагностики результатів проходження навчальної практики (обмірювальної)

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження практики можуть бути:

- виконання підсумкової роботи;
- підсумковий перегляд;
- диференційований залік;

6. Програма навчальної практики (обмірювальної)

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базою проходження навчальної практики (обмірювальної) є територія Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

На визначених об'єктах міста Полтави здобувач освіти проходить знайомство із архітектурними стилями, набуває навичок обмірювання архітектурних об'єктів.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра містобудування та архітектури. Керівник від університету зобов'язаний стежити за правильною організацією практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики.

По закінченні практики керівник від університету перевіряє звіт та щоденник з практики, інформує про проведення підсумкового перегляду, за результатами якого виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи створюють нормальні умови для роботи здобувача вищої освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на місце проходження практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчальної (живописної) практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й скласти залік з практики.

6.3. Зміст навчальної практики (обмірювальної) та розподіл бюджету часу

За період навчальної практики (обмірювальної) здобувачі вищої освіти відповідно до змісту практики виконують завдання, що мають бути відображені у окремих розділах звіту. Зміст навчальної практики (обмірювальної) визначається її завданнями.

Практика триває 2 тижні для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розподіл часу навчальної практики (обмірювальної)

№ з/п	Етапи практики	Тривалість, год.
1	2	3
Змістовий модуль 1. Обміри архітектурного об'єкту		
1	Вступне заняття з інструктажем по техніці безпеки. Знайомство з об'єктом обмірів та видача індивідуальних завдань студентам.	6
2	Виконання зарисовок та етюдів з об'єкту.	6
3	Виконання кроків та підготовчих робіт до проведення обмірів.	6
4	Виконання обмірів об'єкту.	12
5	Виконання обмірних креслень (камеральні роботи).	15
Змістовий модуль 1		45
Змістовий модуль 2. Мала архітектурна форма		
6	Вхідне заняття . Проведення функціонально-типологічної частини передпроектного аналізу	6
7	Архітектурно-планувальне вирішення об'єкта.	6
8	Ескіз-ідея.	6
9	Розроблення та затвердження ескізу проєктованого об'єкта.	12
10	Графічне оформлення проєкту, складання пояснювальної записки, захист проєкту.	15
Змістовий модуль 2		45
Усього годин		90

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Підготовка звіту з навчальної практики (обмірювальної) по 1 **змістовому модулю** здобувачем освіти складається з виконання та графічного оформлення: зарисовок та етюдів з об'єкту, кроків, обмірних креслень. Підготовка звіту з навчальної практики (обмірювальної) по 2 **змістовому модулю** здобувачем освіти складається з виконання та графічного оформлення: архітектурно-планувального вирішення об'єкта малої архітектурної форми, графічне оформлення проекту, складання пояснювальної записки, захист проекту.

Приклад оформлення знаходиться за посиланням – <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=3952>

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачено.

9. Критерії оцінювання результатів проходження навчальної практики (обмірювальної)

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом проходження навчальної практики (обмірювальної).

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Шкала та критерії оцінювання результатів проходження практики

кала, бали	Критерії оцінювання
90 – 100	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, розділи містять повний та вичерпний опис проведеної роботи, аналіз її результатів проведений на високому рівні. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації, спрямовані на покращення діяльності досліджуваного об'єкту. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів, розташованих у додатках звіту. Звіт і щоденник практики оформлені відповідно до вимог і подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання вичерпні та розгорнуті.
82 – 89	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять повний опис проведеної роботи та аналіз її результатів. Зроблені висновки є обґрунтованими, конкретними та відповідають поставленим завданням. За результатами роботи надані практичні рекомендації. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак вони недостатньо використані у процесі аналізу. Звіт і щоденник практики мають незначні недоліки у оформленні, подані до захисту у визначений кафедрою термін. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє знання процесів, досліджуваних під час проходження практики, його відповіді на поставлені питання конкретні та правильні.
74 – 81	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики повністю розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, але мають місце окремі недоліки, розділи містять опис проведеної роботи, однак проведений аналіз містить неточності. Зроблені висновки є конкретними відповідають поставленим завданням, надано рекомендації, однак має місце недостатнє обґрунтування висновків та рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний та недостатньо використаний у процесі аналізу. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак мають місце окремі зауваження щодо їх оформлення. Здобувач вищої освіти в цілому володіє змістом роботи, демонструє розуміння зв'язку отриманих результатів з практичним застосуванням, однак його відповіді на поставлені питання неповні або неточні.
64 – 73	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук

	від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики в цілому розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання (не менше 75 %), однак містить деякі помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, не глибокий, містить деякі помилки. Зроблені висновки в переважній більшості відповідають поставленим завданням, однак має місце недостатнє та частково помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів, розташованих у додатках звіту, однак пакет документів неповний, не використаний або недостатньо використаний у процесі аналізу, частково неактуальний. Звіт і щоденник подані до захисту у визначений кафедрою термін, однак у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує задовільний рівень володіння змістом роботи, допускає помилки у відповідях, неповно та неточно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперує фактами на рівні запам'ятовування.
60 – 63	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Надано позитивний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання неповністю (але не менше 50 %), містить помилки при вирішенні завдань практики, аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, частково базується на недостовірних даних. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково, відсутнє або недостатнє та іноді помилкове обґрунтування висновків та наданих рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний або неактуальний пакет документів. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Під час захисту здобувач вищої освіти показує мінімальний рівень володіння змістом роботи, допускає значні помилки у відповідях.
35-59	Здобувач вищої освіти виконав частково (менше 50 %) програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання частково (менше 50 %), містить грубі помилки при вирішенні завдань практики; аналіз роботи, виконаної під час практики, неповний, має поверхневий характер, має помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Зроблені висновки відповідають поставленим завданням частково (менше 50 %), відсутнє або помилкове обґрунтування висновків та рекомендацій. Звіт у додатках містить неповний (менше 50 %) або неактуальний пакет документів. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, у оформленні допущені помилки. Недостатній обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.
0-34	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики та/або надано негативний відгук від керівника практики. Поданий здобувачем вищої освіти звіт з практики частково викладений та не розкриває поставлені відповідно до програми практики завдання, містить грубі помилки, базується на недостовірних даних або відсутній. Відсутні передбачені програмою практики та/або методичними рекомендаціями додатки. Порушено графік проходження практики. Звіт і щоденник подані до захисту не у визначений кафедрою термін, оформлені не відповідно до встановлених вимог. Відсутній необхідний обсяг пакету документів, передбачених програмою практики та/або методичними рекомендаціями. Під час захисту здобувач вищої освіти демонструє незадовільне володіння матеріалом звіту, нерозуміння змісту практики, відповідає не по суті питання, допускає грубі помилки у відповідях та показує неспроможність їх виправити.

10. Методи контролю

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог [Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»](#).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження навчальної практики (обмірjuвальної)

Поточне оцінювання, тестування та самостійна й індивідуальна робота			Диференційований залік	Сума
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Змістовий модуль 2</i>	Індивідуальні завдання		

T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
5	5	5	10	10	5	5	5	10	10	0	30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно	відмінно
82-89	B	дуже добре	добре
74-81	C	добре	
64-73	D	задовільно	задовільно
60-63	E	достатньо	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту звіту	незадовільно
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до виконання практичних робіт із обмірювальної практики на тему «Обміри архітектурних об'єктів» для студентів зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Уклад. І.А. Лугова, Т.В. Савченко, О.В. Макуха. – Полтава: Полтавська політехніка, 2021. – 22 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Полтавської політехніки).

2. Методичні вказівки до виконання практичної роботи «Графічне виконання обмірної практики» для студентів зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Уклад. І.А. Лугова, Т.В. Савченко, О.В. Макуха. – Полтава: Полтавська політехніка, 2021. – 10 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Полтавської політехніки).

3. Методичні вказівки до практичних занять з курсу "Архітектурне проектування". модуль 2: «Мала архітектурна форма» для студентів зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / О.О. Савченко. – Полтава: Полтавська політехніка, 2021. – 16 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Полтавської політехніки).

12. Рекомендована література

Базова

1. Тімохін В.О., Шебек Н.М., Малік Т.В. Основи дизайну архітектурного середовища : підручник. Київ: КНУБА, 2010. 400 с. URL:

<https://ua1lib.org/book/3214073/51e92e?id=3214073&secret=51e92e>

2. Дрьомова Л.В. Архітектурні конструкції : Навч. посібник для студентів спеціальності «Містобудування» напряму 1201 – «Архітектура». Харків:ХМАНГ, 2007. 171 с. URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/11314766.pdf>

3. Бойко Х. С. Типи будинків та архітектурні конструкції / Х. С. Бойко. – Львів: Львівська політехніка, 2021. – 224 с.

4. Чаплінський Ю. Зрозуміти архітектуру. Від готики й бароко до модерну та еkleктики / Юліан Чаплінський. – Київ: Віхола, 2022. – 200 с.

5. ДСТУ Б А.2.4-4:2009. Основні вимоги до проектної та робочої документації [Чинний від 01.01.2010]. Київ, 2009, 78 с.

6. Методичні вказівки до виконання практичних робіт із обмірювальної практики на тему «Обміри архітектурних об'єктів» для студентів 1-го курсу зі спеціальності 191

«Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Уклад. В.О. Трегубов, О.В. Макуха. – Полтава: НУПП, 2015. – 22 с.

7. Методичні вказівки до виконання практичної роботи «Графічне виконання обмірної практики» для студентів 1-го курсу зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» денної форми навчання / Уклад. Т.Ю. Перкун, О.В. Макуха. – Полтава: НУПП, 2015. – 10 с

Допоміжна

1. Х. Бойко, Т. Клименюк. Дослідження порталів споруд Львова в навчальному процесі Львівської політехніки / Записки наукового товариства ім. Т. Шевченка. Праці комісії архітектури та містобудування. – Львів: НТШ, 2008. – Том ССLV матеріали. С. 463- 472.

13. Інформаційні ресурси

1. Наскрізна програма практики кваліфікаційного рівня «бакалавр» для студентів першого курсу зі спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», «Обмірювальна практика» (II семестр) денної форми навчання / Уклад І. А. Лугова. – Полтава: Полтавська політехніка, 2021. – 11 с. (Електронна версія в електронній бібліотеці Полтавської політехніки)